

Crisis Theologica

Cárdenes, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. IV. An ignorans inculpabiliter ea duo mysteria sit capax absolutionis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](#)

habeat sufficientem notitiam horum mysteriorum, neque potest habere attentionem, ut doceatur?

16. Respondeo, in illo casu debere absolvī, saltem sub conditio-ne, cum non sit certum, illum esse indispositum, aut incapacem absorptionis. Et in dubio tutior pars pro salute moribundi eligenda est.

17. Inquires secundo, quid facere debeat confessarius, qui certus est, rusticum moribundum ignorare hæc Mysteria Trinitatis, & Incarnationis, & videt, illum ita esse gravatum infirmatae, ut instrui nequeat; qui tamen signa contritionis edidit, & confessionem postulavit? Qui censem, Fidem explicitam horum mysteriorum esse necessariam necessitate mediij ad iustificationem; neque sufficere eam Fidem in voto, forte censem hunc hominem non posse consequi salutem, atque adeò non esse absolvendum, etiam sub conditione.

18. Sed dicendum est, eum debere absolvī, saltem sub conditione. Et ratio est; quia non est certum, illum esse indispositum; est enim probabile, Fidem explicitam horum mysteriorum non esse necessariam necessitate mediij in re, sed sufficere in voto, ut teneret quarta sententia cap. 1. relata; atque adeò non est certum illum esse indispositum ex defectu huius Fidei explicitæ. In hac ergo incertitudine tutior pars eligenda est pro salute æterna moribundi.

19. Dices, hanc resolutionem adversari damnationi præfata propositionis 64. Ex illa enim asserendum est tamquam certum, rusticum culpabiliter ignarum horum mysteriorum non esse capacem absorptionis; sed ille rusticus baptizatus, quamvis in sylvis sit enutrinus, culpabiliter ignorat ea duo mysteria, cum debuerit ea addiscere;

ergo in capax est absorptionis, etiam si moribundus sit. Sed huic obiectio-ni melius satisfaciet cap. vlt.

C A P V T IV.

An ignorans inculpabiliter ea duo mysteria sit capax absorptionis.

SVMMARIVM.

Incapax est absorptionis etiam qui dum vivit, ignorat inculpabiliter hec duo mysteria. num. 20.

Contrarium subiacet damnationi. num. 21.

Obiectio de ignorantia omnium mysteriorum. num. 22.

Solutio ex notitia mysteriorum, quæ sunt præcipua. num. 23. & 24.

Moribundus inscius horum mysteriorum, & incapax instrui, absolvī potest. num. 25.

20. **S**It prima conclusio. Qui dum vivit, inculpabiliter ignorat hæc duo Mysteria Sanctissimæ Trinitatis, & Incarnationis incapax est absorptionis, adeò ut confessarius id advertens peccet gravissime, absolvendo; & poenitens petendo absorptionem. Et ratio est: quia dum accedit ad confessionem, ut sibi remittantur peccata sua, non potest moraliter contingere, ut non agnoscat inculpiam suam in addiscendo aliquid de doctrina Christiana. Quid enim de cæ scire potest, qui hæc ignorat? Confessarius autem non potest moraliter non advertere rusticitatem, & insciam hominis; atque adeò facile intelliget, quam sit ignarus horum Mysteriorum. Tenebitur ergo confessarius ad instruendum illum prius quam absolvat, & si poenitens renue rit, iam ignorantia erit culpabilis.

Ccccc 2 An

An autem valida sit absolutio, si neuter advertat; dicam cap. seq.

21. Sit secunda conclusio. Propositio afferens, quod homo, dum vivit, est capax absolutionis, etiam si inculpabiliter ignoret haec mysteria, subiacet huic damnationi. Probatur. Nam propositionis damnatae prima pars afferit absolute esse capacem absolutionis eum, qui ignorat mysteria Fidei, sine distinctione ignorantiae culpabilis, aut inculpabilis: ergo sive ignorantia sit culpabilis, sive inculpabilis, damnata manet ea propositio.

22. Dices cap. 1. dictum est, sensum eius primae partis esse de eo, qui ignorat omnia mysteria, vel omnia præcipua; sed qui habens notitiam Dei ut remuneratoris, est ignarus Trinitatis, & Incarnationis; non autem ignorat omnia mysteria præcipua cum habeat notitiam Dei ut remuneratoris: ergo non subiacet damnationi propositio afferens, quod ignarus horum mysteriorum duorum inculpabiliter, est capax absolutionis.

23. Respondeo, illum terminum *omnia mysteria* posse accipi cum suppositione copulativa, vel cum suppositione copulata. Cum suppositione copulata sumitur, si sumatur collective, ita ut sensus decreti sit, esse incapacem absolutionis, qui ignorat *omnia collective*; capacem vero, qui non ignorat omnia simul, dummodo habeat notitiam alicuius. Cum suppositione copulativa sumitur, si sumatur distributiva, ita ut sensus decreti sit, esse incapacem absolutionis eum, qui ignorat quodlibet ex præcipuis.

24. Dicimus ergo, sensum propositionis damnatae circa eum terminum *omnia Mysteria*, vel *omnia præcipua*, esse distributivum, & damnatur, quatenus affirmat, esse capacem absolutionis, qui ignorat quod-

libet ex præcipuis. Probatur. Nam alienum est à mente Pontificis, quod ille, qui habet notitiam unius dumtaxat mysterij, nonne Dei ut remuneratoris sit capax absolutionis, sed si sumatur ille terminus *omnia mysteria præcipua* cum suppositione copulata, decretum Pontificis redditum sensum, quod non ignorans omnia simul sit capax absolutionis, ut constat ex proxime dictis: ergo ea propositio damnatur intellecta cum suppositione copulativa, sive distributiva.

25. Dico tertio. Moribundus inculpabiliter inscius horum mysteriorum, qui ita morbo opprimitur, ut instrui non possit, capax est absolutionis, saltem conditionalis. Probatur. Quia cum non sit omnino certum notitiam horum mysteriorum duorum esse necessariam necessitate medijs adiustificationem, non est certum quod illi non proderit absolutio; sed dum id incertum est, debet conferri moribundo absolutio, saltem sub conditione, quia in quavis incertitudine debet confessarius sequi opinionem utilitatem pro salute aeterna moribundi: ergo *præsumptus mortuus* capax est absolutionis, saltem conditionalis.

CA.